

**GAYA PENGURUSAN KONFLIK DI KALANGAN
GURU-GURU SEKOLAH MENENGAH DAERAH
KOTA SETAR, KEDAH DARUL AMAN**

TURIN BIN AHMAD

**UNIVERSITI UTARA MALAYSIA
1995**

**GAYA PENGURUSAN KONPLIK
DI KALANGAN GURU-GURU SBKOLAH MENENGAH
DAERAH KOTA SETAR, KEDAH DARUL AMAN**

Tesis diserahkan kepada Sekolah Siswazah
Untuk Memenuhi Sebahagian Daripada Keperluan
Ijazah Sarjana Sains (Pengurusan)
Universiti Utara Malaysia.

OLEH

TURIN BIN **AHMAD**

Disember 1995

(C) TURIN BIN **AHMAD** 1995, Hakcipta Terpelihara

KEBENARAN MENGGUNA

Dalam menyerahkan tesis **ini**, sebagai memenuhi keperluan pengajian ijazah Universiti Utara Malaysia (UUM), **saya** bersetuju supaya pihak perpustakaan UUM mengedarkan tesis **ini bagi** tujuan rujukan. **Saya juga** bersetuju bahawa kebenaran untuk membuat salinan, keseluruhan atau sebahagian daripadanya, **bagi** tujuan akademik mestilah mendapat kebenaran daripada penyelia **saya**, atau, semasa ketiadaan beliau, kebenaran **tersebut** boleh diperolehi daripada Dekan Sekolah Siswazah. Sebarang penyalinan, penerbitan atau penggunaan ke **atas** keseluruhan atau sebahagian daripada tesis **ini**, untuk tujuan pemerolehan kewangan tidak dibenarkan **tanpa** kebenaran bertulis daripada **saya**. Di **samping** itu, pengiktirafan kepada **saya** dan UUM seharusnya diberikan dalam sebarang kegunaan bahan-bahan yang terdapat dalam tesis **ini**.

Permohonan untuk kebenaran membuat salinan atau lain kegunaan, **sama ada** keseluruhan atau sebahagiannya, boleh dibuat dengan menulis kepada:

Dekan
Sekolah Siswazah,
Universiti Utara Malaysia,
06010 UUM, SINTOK,
KEDAH DARUL AMAN.

ABSTRAK

Kewujudan konflik hampir tidak dapat dielakkan selagi manusia berinteraksi dan berkomunikasi di antara satu **sama** lain. Konflik antara individu di kalangan guru-guru dalam organisasi sekolah sering dikaitkan dengan ciri-ciri demografi, dimensi budaya dan personaliti guru-guru tersebut. Kajian **ini** dijalankan untuk melihat hubungan di antara ciri-ciri demografi, dimensi budaya dan personaliti dengan **gaya** pengurusan konflik. Kajian berbentuk kuantitatif **ini** dijalankan di duapuluh buah sekolah menengah bantuan penuh kerajaan dalam daerah Kota Setar, Kedah Darul **Aman**. Seramai 290 orang guru dipilih sebagai responden secara rawak berdasarkan kaedah **Proportionate Stratified Random Sampling**. Kaedah pentadbiran kajian adalah dengan menggunakan borang **soal** selidik yang diedarkan sendiri oleh penyelidik. Kedua-dua jenis statistik diskriptif dan statistik infrensi digunakan **bagi** tujuan penganalisan. Pengujian hipotesis dilakukan dengan **Ujian t**, **ANOVA** satu **hala** dan **analisis** korelasi Spearman. Dapatan kajian menunjukkan bahawa terdapat perbezaan **yang** signifikan dalam pemilihan **gaya** pengurusan konflik di antara guru-guru lelaki dan perempuan. Manakala **bagi** faktor-faktor demografi yang lain, hasil kajian menunjukkan tidak terdapatnya perbezaan **yang** signifikan terhadap **gaya** pengurusan konflik. Hasil kajian **juga** mendapati terdapat hubungan **yang** signifikan di antara dimensi budaya berdasarkan Indeks Individualisme, Sifat Kelelakian dan Jarak Kuasa dengan **gaya** pengurusan konflik. Dapatan seterusnya menunjukkan bahawa terdapat hubungan 3-g signifikan di antara personaliti berdasarkan dimensi orientasi (ekstrovert-introvert) dan dimensi membuat keputusan (fikiran-perasaan) dengan **gaya** pengurusan konflik.

ABSTRACT

Conflict phenomenon exist inevitably as individuals interact and communicate with each other. Interpersonal conflict among teachers is often connected with demographic characteristics, cultural dimension and personality. Hence, a study was done to highlight the relationship of conflict handling mode with demographic characteristics, cultural dimension and personality, This quantitative research was done in twenty Secondary School in Kota Setar district, Kedah Darul Aman. There were 290 teachers chosen as respondents based on Proportionate Stratified Random Sampling Method. The technique which is used to collect the data is by questionnaire which is personally administered. Both descriptive and inferential statistics were used for analyzing. Hypotheses testing was done using t-test, one way ANOVA and Spearman correlation analysis. The finding of the study showed that there was a significant difference in the choice conflict handling mode between male and female teachers. On the other hand, the result of the study showed that there was no significant difference towards conflict handling mode for other demographic characteristics. The research also revealed that there was a significant relationship between the cultural dimension based on individualism index, masculinity and power distance with conflict handling mode. Further finding showed that there was a significant relationship between the personality based on orientation dimension (extrovert-introvert) and decision making dimension (thinking-feeling) with conflict handling mode.

PENGHARGAAN

ALHAMDULILLAH, setinggi-tinggi pujian ke **hadrat** Allah S.W.T. di **atas** segala rahmatnya yang telah memungkinkan kajian ini diselesaikan dalam tempoh waktu yang ditetapkan.

Penghargaan khusus dan jutaan terima kasih ditujukan kepada penyelia utama saya En. **Mohd. Po'ad Sakdan** dan penyelia kedua **Pn Che Su Mustaffa**, di **atas** segala tunjuk ajar, teguran dan bimbingan yang telah diberikan.

Penghargaan juga dirakamkan buat **Dr. Ibrahim Ahmad Bajunid**, Pengarah Institut Aminuddin Baki yang telah "**mecipta peluang**" dan **Profesor Nadya Dr. Ibrahim Abdul Bamid**, Dekan Sekolah Siswazah yang telah "**memastikan kejayaan.**"

Tidak ketinggalan diucapkan jutaan terima kasih kepada semua pensyarah yang tidak jemu mencurahkan ilmunya, kakitangan Sekolah Siswazah, Universiti Utara Malaysia secara keseluruhannya serta rakan-rakan Kohort 2 khususnya "**para sahabat ikan bakar**" yang **banyak** membantu dalam segenap aspek.

Tidak lupa penghargaan ikhlas buat isteri tersayang **Puan Zurina Abdul Hamid** serta anak-anak **yang** dikasihi **A.Shafiq, AA.Fahmi dan AA.Zaki** di **atas** pengorbanan dan dorongan di sepanjang tempoh pengajian.

Akhir sekali buat ibu tercinta yang telah kembali ke Rahmatullah, AL-FATIHAH.

TURIN BIN AHMAD
Sekolah Siswazah,
Universiti Utara Malaysia,
06010 UUM, SINTOK,
KEDAH DARUL AMAN.

JADUAL KANDUNGAN

Muka Surat

KEBENARAN MENGGUNA	ii
ABSTRAK	iii
ABSTRACT	iv
PENGHARGAAN	v
JADUAL KANDUNGAN	vi
SENARAI JADUAL	viii
SENARAI RAJAH	xi
SENARAI AKRONIM	xii

BAB SATU : **PENGENALAN**

Latar belakang	1
Latar belakang masalah	5
Pernyataan masalah	14
Objektif kajian	16
Kepentingan kajian	17
Batasan kajian	19

BAB DUA : **ULASAN KARYA**

Konflik	20
Pengurusan konflik	40
Pengurusan konflik dalam organisasi sekolah	53
Pengaruh demografi ke atas pengurusan konflik	64
Dimensi budaya	71
Personaliti	75

BAB TIGA :	MBTODOLOGI KAJIAN	
	Kerangka konseptual kajian	81
	Pembolehubah kajian	86
	Definisi operasional	91
	Hipotesis kajian	92
	Kajian rintis	93
	Lokasi kajian	94
	Kaedah persampelan	95
	Sumber data dan pentadbiran kajian	96
	Instrumen kajian	97
	Penganalisan data	99
BAB EMPAT :	ANALISIS DATA DAN KEPUTUSAN	
	Latar belakang responden	102
	Dimensi Budaya	106
	Gaya pengurusan konflik	113
	Personaliti	120
	Pengujian hipotesis	124
	Hipotesis 1	124
	Hipotesis 2	132
	Hipotesis 3	139
BAB LIMA :	PBRBINCANGAN DAN KRSIH PULAN	
	Ringkasan kajian	143
	Dapatan dan perbincangan	146
	Kesimpulan	169
	Implikasi kajian	171
	Cadangan	173
	Cadangan untuk penyelidikan lanjut	175
	BIBLIOGRAFI	176
	LAMPIRAN	
	A. Borang soal selidik	184
	B. Surat kebenaran EPRD	194
	C. Biodata	195

SENARAI JADUAL

<u>Jadual</u>	<u>Muka Surat</u>
01. Taburan responden mengikut jantina, umur, status perkahwinan dan etnik.....	103
02. Taburan responden mengikut taraf pendidikan, tempoh perkhidmatan dan kategori jawatan.....	105
03. Keputusan ujian kebolehpercayaan terhadap hasil kaji selidik bagi indeks-indeks yang mengukur dimensi budaya.....	106
04. Analisis diskriptif item-item yang mengukur Indeks Individualisme (IND).....	107
05. Analisis diskriptif item-item yang mengukur Indeks Sifat Kelelakian (MAS).....	109
06. Analisis diskriptif item-item yang mengukur indeks Jarak Kuasa (JK).....	110
07. Analisis diskriptif item-item yang mengukur Indeks Pengelak Ketidakpastian (PK).....	112
08. Keputusan ujian kebolehpercayaan terhadap hasil kaji selidik bagi lima gaya pengurusan konflik yang dipilih oleh responden.....	113
09. Analisis diskriptif item-item yang mengukur pengurusan konflik gaya persaingan.....	115
10. Analisis diskriptif item-item yang mengukur pengurusan konflik gaya kolaborasi.....	116
11. Analisis diskriptif item-item yang mengukur pengurusan konflik gaya mengelak.....	117
12. Analisis diskriptif item-item yang mengukur pengurusan konflik gaya akomodasi.....	118
13. Analisis diskriptif item-item yang mengukur pengurusan konflik gaya tolak ansur.....	119

14.	Keputusan ujian kebolehpercayaan terhadap hasil kaji selidik bagi dimensi-dimensi yang mengukur personaliti responden.....	120
15.	Analisis diskriptif item-item yang mengukur personaliti dimensi orientasi (ekstrovert-introvert).....	122
16.	Analisis diskriptif item-item yang mengukur personaliti dimensi membuat keputusan (fikiran-perasaan).....	123
17.	Keputusan ujian-t bagi jantung yang berbeza terhadap gaya pengurusan konflik....	125
18.	Keputusan analisis varian (ANOVA) satu hala bagi umur yang berbeza terhadap gaya pengurusan konflik.....	126
19.	Keputusan analisis varian (ANOVA) satu hala bagi status perkahwinan yang berbeza terhadap gaya pengurusan konflik.....	127
20.	Keputusan analisis varian (ANOVA) satu hala bagi taraf pendidikan yang berbeza terhadap gaya pengurusan konflik.....	128
21.	Keputusan analisis varian (ANOVA) satu hala bagi etnik yang berbeza terhadap gaya pengurusan konflik.....	129
22.	Keputusan analisis varian (ANOVA) satu hala bagi tempoh perkhidmatan yang berbeza terhadap gaya pengurusan konflik.....	130
23.	Keputusan analisis varian (ANOVA) satu hala bagi kategori jawatan yang berbeza terhadap gaya pengurusan konflik.....	131
24.	Analisis korelasi Spearman di antara dimensi budaya dengan gaya pengurusan konflik.....	132

25.	Analisis korelasi Spearman di antara indeks individualisme dengan lima gaya pengurusan konflik.....	134
26.	Analisis korelasi Spearman di antara indeks sifat kelelakian dengan lima gaya pengurusan konflik.....	135
27.	Analisis korelasi Spearman di antara indeks jarak kuasa dengan lima gaya pengurusan konflik.....	137
28.	Analisis korelasi Spearman di antara indeks pengelak ketidakpastian dengan lima gaya pengurusan konflik.....	138
29.	Analisis korelasi Spearman di antara personaliti dengan gaya pengurusan konflik.....	139
30.	Analisis korelasi Spearman di antara personaliti dimensi orientasi dengan lima gaya pengurusan konflik.....	141
31.	Analisis korelasi Spearman di antara personaliti dimensi membuat keputusan dengan lima gaya pengurusan konflik.....	142
32.	Perbandingan kecenderungan gaya pengurusan konflik di antara empat dimensi budaya.....	166
33.	Perbandingan kecenderungan gaya pengurusan konflik di antara dua dimensi personaliti...	167
34.	Kecenderungan pemilihan gaya pengurusan konflik secara umum berdasarkan min.....	168

SBNARAI RAJAH

<u>Rajah</u>	<u>Muka Surat</u>
01. Kepentingan dan gelagat sebagai dua elemen konflik.....	26
02. Empat situasi berakhirnya konflik.....	50
03. Lima gaya pengurusan konflik serta hubungannya dengan dimensi assertiveness dan cooperativeness	82
04. Hubungan di antara gaya pengurusan konflik dan Dimensi Personaliti Jung.....	83
05. Kerangka konseptual kajian gaya pengurusan konflik.....	85
06. Gaya pengurusan konflik model Kilmann dan Thomas (1975).....	151

SENARAI AKRONIM

ANOVA	:	<i>Analisis of varians.</i>
EPRD	:	Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Pendidikan, Kementerian Pendidikan Malaysia.
FPN	:	Falsafah Pendidikan Negara.
GPK	:	Gaya Pengurusan Konflik.
IBM	:	<i>International Business Machines.</i>
IND	:	Individualisme.
JK	:	Jarak Kuasa.
MAS	:	Sifat Kelelakian.
MBTI	:	<i>Myers-Briggs Type Indicator.</i>
PK	:	Pengelak Ketidakpastian.
ROCI	:	<i>Rahim Organizational Conflict Inventory.</i>
SPM	:	Sijil Pelajaran Malaysia.
SPSS	:	<i>Statistical Package for the Social Science.</i>
STPM	:	Sijil Tinggi Persekolahan Malaysia.
UUM	:	Universiti Utara Malaysia.

BAB SATU

Pengenalan

LATAR BELAKANG

Dewasa ini isu pembangunan **insan** menjadi semakin kritikal kerana budaya dan nilai-nilai dominan yang merebak di seluruh dunia lebih bersifat kebendaan. Akibatnya, walaupun taraf **hidup** yang diukur dari segi pendapatan perkapita adalah tinggi, **ia** tidak menjadi petunjuk kepada taraf kebahagiaan dan kesempurnaan **hidup**. Malahan terlalu **banyak** kisah yang memaparkan **tentang** penderitaan, kesengsaraan dan kezaliman yang dialami oleh masyarakat maju dan **mewah** (Wan Zahid, 1993).

Sehubungan dengan itu strategi Wawasan 2020 menegaskan bahawa ciri-ciri kepincangan **ini** mesti dihindari dan yang perlu dicontohi hanyalah aspek-aspek yang **positif** sahaja. Kita perlu membangunkan negara **bangsa** Malaysia tetapi **menurut** acuan sendiri. Acuan atau model **ini** menekankan **tentang** pembangunan yang menyeluruh, seimbang dan bersepadu di antara keperluan rohani dan jasmani serta duniawi dan ukhrowi, selaras dengan konsep pembangunan kemanusiaan yang hakiki, lengkap dan sempurna.

Cabaran menjadi semakin sengit dalam konteks semasa lebih-lebih **lagi** di masa hadapan yang akan menukarkan dunia menjadi

The contents of
the thesis is for
internal user
only

BIBLIOGRAFI

- Abd Wahab Mat, *Hubungan Minat Membaca Di Kalangan Pelajar-pelajar SMKA Di Seberang Perai Dengan Latarbelakang Keluarga Dan Persekitaran*, Tesis Sarjana, Universiti Utara Malaysia, 1995.
- Alias Baba, *Statistik Penyelidikan dalam Pendidikan dan Sains Sosial*, Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi, 1992.
- Allport, G.W., *Personality: A Psychological Interpretation*, Penguin Books, London, 1991.
- Amran Saman, *Pengurusan Konflik: Satu Kajian Kes Ke Atas Kakitangan Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor*, Latihan Ilmiah Sarjana Muda, Universiti Kebangsaan Malaysia, 1993.
- Anwar Ibrahim, *Menangani Perubahan*, Berita Publishing, Kuala Lumpur, 1989.
- Armstrong, M. and Page, K., *How to be A Batter Manager*, Great Britain 1983.
- Austin, M.M., *Balancing work and family: Impact of child care responsibilities on employee attitudes and perceptions*, Ph.D. dissertation, University of Rhode Island, 1994.
- Behrman, D.N dan Perrarlt, M.D., A role stress model of the performance and satisfaction of industrial sale persons, *Journal of marketing*, 1984, 48 : 9 - 12.
- Bernardin, H.J. dan Alvares, K.M., The effect of organizational level on perception of role conflict resolution strategy, *Organizational Behavior & Human Performance*, 1975, 11: 1-9.
- Blake, R.R. and Mouton, J.S., *The managerial grid: Key orientations for achieving production through people*, Gulf Publishing Company, Texas, 1964.
- Blake, R.R. and Mouton, J.S., *The Versatile Manager : A grid profile*, Richard D. Irwin Inc., USA, 1982.
- Borisoff, D. dan Victor, D.A. *Conflict Management : A Communication Skills Approach*, Prentice Hall, New Jersey, 1989.

- Boughman, E.E, **Personality: The Psychological Study of The Individu**, Prentice Hall Inc., New Jersey, 1972.
- Brinckloe, W.D. and Coughlin M.T., **Managing Organizations**, Glencoe Press, California, 1977.
- Brown, L.D., **Managing Conflict at Organizational Interfaces**, Addison-Wesley Publishing Company, 1983.
- Campbell, G.M., **Secondary School Principals and Conflict-Handling Styles**, Ph.D. dissertation, University of Houston, 1993.
- Campbell, R.F., Corbally, J.E. dan Nystrand, R.O., **Pengenalan Pentadbiran Pendidikan (Terjemahan)**, UPM, 1983.
- Chanin, M. dan Schneer, J.A., A study of the relationship between Jungiasn personality dimensions and conflict-handling behavior, **Human Relation**, 1984, 37(10):863-879
- Crawford, P.M., **Decision-making at the school level: A Delphi study of principals' attitudes toward teacher participation in site-based decision-making**, Ph.D. dissertation, East Texas State University, 1994.
- Crowe, F.L., **A study in correctional leadership and conflict within the informal organization of a correctional setting: A paradigm shift in correctional treatment**, Ph.D. dissertation, Western Michigan University, 1994.
- Daft, R.L., **Organization Theory and Design**, Third Edition, West Publishing Company, USA, 1983.
- Decosta, J., **Conflict management and the learning organization: A case study**, Ph.D. dissertation, The Fielding Institute, 1993.
- Deutsch, J.A., **The psychological basis of memory**, Academic Press, London, 1973.
- Dutton, J.M. dan Walton, R.E., Interdepartmental Conflict and Cooperation: Two Contrasting Studies, **Human Organization**, 1966, 25: 207-220.
- Dutton, J.M. dan Walton, R.E., The Management of Interdepartmental Conflict: A Model and Review, **Administrative Science Quarterly**, 1969, 14 : 73-84.

- Earnest, G.W., **Conflict management styles as reflections of Jungian personality type preferences of the cooperative extension's North Central Region directors and district directors**, Ph.D. dissertation, The Ohio State University, 1992.
- Eysenck, H.J., **The Scientific Study of Personality**, Routledge and Kegan Ltd., London, 1962.
- Folger, J.P., Poole, M.S. dan Stutman, R.K., **Working Through Conflict: Strategies for relationship, groups and organizations**, Harper Collins College, New York, 1993.
- Friberg, M., Cultural categories and attitudes of relevance to conflict resolution in Malaysia and Sweden. Kertas kerja dibentangkan dalam **Simposium Kedua Malaysia-Sweden di bawah tema "Culturally conditioned models of conflict and conflict resolutions"**, Cameron Highlands, Malaysia, April 1992.
- Getzels, J.W., Liphan, J.M. dan Campbell, R.F., **Educational Administration as a Social Process, Theory, Research, Practice**, Harper & Row Publishers, 1968.
- Givens, B.H., **Personality traits and conflict management tactics in the life histories of abused and nonabused women**, Ph.D. dissertation, Texas Woman's University, 1994.
- Gordon, J.R., **A Diagnostic approach to Organizational Behavior**, Forth Edition, Allyn & Bacon, 1983.
- Gray H.L., Exchange and Conflict in the School, **Management in Education**, The Open University Press, 1976 : 253 - 265.
- Habibah Alias, **Psikologi Pembelajaran**, Dewan Bahasa dan Pustaka, Kuala Lumpur, 1990.
- Hardin, C.J., **An Investigation of Bicultural and Role Conflict factors affecting the African-American female manager in Euroamerican male-dominated organizations**, Ph.D. dissertation, Nova University, 1993.
- Harris, W.H., **Self-actualization levels and conflict management styles of middle and junior high school principals in Connecticut**, Ph.D. dissertation, University of Bridgeport, 1988.
- Hergenhaur, B.R., **An Introduction to Theories of Personality**, Prentice Hall Inc., New Jersey, 1984.

- Hocker, J.L. dan Wilmot, W.W., *Interpersonal Conflict*, 1985.
- Hofstede, G., *Culture's consequences*, Sage Publications, Beverly Hills, 1980.
- Inglis, F., *Perceptions of the management of conflict in schools*, Ph.D. dissertation, Walden University, 1993.
- Jazuli Wilaksono Sunarto, *Tanggapan Pengurus Cawangan dan Penyelia Pinjaman Projek Usahamaju. Sabah, Terhadap Kecekapan Yang Diperlukan Oleh Pekerja Pengembangan*. Latihan Ilmiah Sarjana Muda Sains Pertanian, UPM Serdang, 1992.
- Johnson, M.L., *Assertiveness and cooperativeness as predictors of interpersonal conflict management behavior*, Ph.D. dissertation, Emory University, 1989.
- Jung, C.G., *Psychological types*, Routledge & Kegan Paul Ltd., London, 1923.
- Karickhoff, M.E., *Gender differences in work and family commitments and their effect on work-family role conflict among administrators in higher education* Ph.D. dissertation, West Virginia University, 1993.
- Kiernan, J.A., *Conflict management and organizational climate: Head Nurse styles and Staff Nurse perceptions*, Ph.D. dissertation, The University of Utah, 1992.
- Kilmann, R.H. dan Thomas, K.W., Comparison of four instruments measuring conflict behavior, *Psychological Report*, 1978, 42:1139-1145.
- Kilmann, R.H. dan Thomas, K.W., Developing a forced choice measure of conflict-handling behavior: The "MODE" instrument. *Educational and Psychological Measurement*, 1977, 37:309-325.
- Kilmann, R.H. dan Thomas, K.W., Interpersonal conflict-handling behavior as a reflection of Jungian personality dimension, *Psychological Reports*, 1975, 37:971-980.
- Kotler, P., *Principles of marketing* (Terjemahan), C.V. Intermedia, Jakarta, 1984.
- Knezevich, S.J., *Administration of Public Education*, Harper & Row publisher, 1975.

- Leonard, H.C. dan Joan, M., **Gender differences in conflict resolution styles of managers at work and home**, Florida, 1989.
- Likert, R. and Likert, J.G., **New Wayss of Managing Conflict**, McGraw Hill, New York, 1976.
- Lomax, P. & Darley, J., **Management Research in The Public Sector**, Hyde Publications, 1994.
- Lnych, J.J., **Choice and action frame determinants of conflict and conflict management intent of hospital middle managers**, Ph.D. diissertation, Marquette University, 1994.
- Manimaran a/l Parasuraman, **Penyelesaian konflik dalam organisasi**, Latihan ilmian Sarjana Muda, Universiti Kebangsaan Malaysia, 1992.
- Maslow, A.H., **Motivation and personality**, Harper, 1954.
- Mcintyre, S.E., **Conflict management by male and female managers as reported by self and by male and female subordinates**, Ph.D. dissertation, Georgia State University, 1991.
- McMillan, J.H. & Schumacher, S., **Research in Education: A Conceptual Introduction**, Harper Collins College Publisher, 1993.
- Mills, Robey dan Smith, **Conflict-Handling and Personality Dimension of Project Management Personnel**, **Psychological Report**, 1985, 57: 1135-1143.
- Miller, E. J., **Technology, Territory and Time**, **Human Relation**, 1959, 12: 143 - 272
- M. Kamil Kozan, **Cultural Influences of Style of Handling Interpersonal Conflict : Comparisons Among Jourdanian, Turkish and U.S Managers**, **Human Relation**, 1989, 42,9: 787-799.
- Mohamad Kamal Abdul Rahim, **Hubungan di antara aspek-aspek Psikologi Dengan Sikap dan Jangkaan Penduduk Melayu Tempatan Terhadap Industri Pelancongan di Pulau Langkawi**, Latihan Ilmiah Sarjana Muda, Universiti Kebangsaan Malaysia, 1993.
- Mohammad Haji-Yusof dan Abang Amin Rasidi, **Cultural Dimension, Personality And Mode Of Handling Conflict: A Case Study Of Sarawak, Malaysia**, **Jurnal Psikologi Malaysia**, Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia, Selangor, 1993.

- Mohd. Majid Konting, *Kaedah Penyelidikan Pendidikan*, Dewan Bahasa dan Pustaka, Kuala Lumpur, 1993.
- Mohd Tajuddin Zakaria, *Hubungan Stail Kepemimpinan Guru Besar Dengan Iklim Sekolah Dan Pencapaian Akademik Murid-murid Di Sekolah Rendah, Daerah Kuala Kangsar, Perak*, Tesis Sarjana, Universiti Utara Malaysia, 1995.
- Moore, G.L., *Organization type and reported conflict styles*, Ph.D. dissertation, Peabody College for Teachers of Vanderbilt University, 1990.
- Myers, I.B., *Myeers-Briggs type indicator*, Princeton: Educational Service, 1962.
- Nan Lin, *The study of human communication*, The Bobbs-merill Company Inc., New York, 1973.
- Nolan, L.L., *Conflict Management: Effects of perception and personality on strategies for handling conflict*, Ph.D. dissertation, The Ohio State University, 1985.
- Ohmae, K., *The Borderless World : Power and Strategy in the interlinked economy*, Fontana, London, 1991.
- Ovens, R.G., *Organizational Behavior in Education*, 4 th. Edition, Prentice Hall, Englewood Clifts, New Jersey, 1991.
- Patrick, S., *Equity Sensitivity and Its Relationship to Reactions to Inequity and to Conflict Management Strategies*, Ph.D. dissertation, University of Georgia, 1987.
- Perls, F., *The gestalt approach and eye witness to therapy*, Bantam Books, New York, 1973.
- Phares, E.J., *Introduction to Personality*, Charles E. Merill Pub. Co., Ohio, 1984.
- Pondy, L.R., Varieties of organizational conflict, *Administrative Science Quarterly*, 1969, 15 : 449 - 504.
- Pusat** Perkembangan Kurikulum, Kementerian Pendidikan Malaysia, *Huraian Falsafah Pendidikan Negara*, Dewan Bahasa dan Pustaka, Kuala Lumpur, 1990.
- Razali Mat Zin, *Kepimpinan Dalam Pengurusan*, Utusan Publications & Distributions Sdn. Bhd., KL, 1993.
- Remine, D.C., *Training for first-level supervisors in public social service organizations*, Ph.D. dissertation, City University of New York, 1994

- Riggs, C.J., *Communication dimensions of conflict tactics in organizational settings: A functional analysis*, Beverly Hills, 1983.
- Robbins, S.P., *Organizational Behavior • Concepts Controversies and Applications*, (6th edition), New Jersey, Prentice-Hall International, Inc., 1979.
- Rowland, V. and Birkett, K., *Personal Effectiveness for Teachers*, Simon & Schuster Education, Great Britain, 1992.
- Ruble, T.L. dan Thomas. K.W, Support for a two-dimensional model of conflict behavior, *Organizational Behavior and Human Performance*, 1976, 16: 143-155.
- Ryckman, R.M., *Theories of Personality*, Cole Pub. Co., California, 1982.
- Sillars, A.L., Coletti, S.F., Parry, D. dan Rogers, M.A., Coding verbal conflict tactics: Nonverbal and perceptual correlates of the "avoidance-distributive-integrative" distinction, *Human Communication Research*, 1982,9: 83-95.
- Simmel, C., *Conflict*, Free Press, New York, 1955.
- Stringer, O.Y., *A study of the conflict management style of black and white nurse executives*, Master dissertation, San Jose State University, 1990.
- Struck, J.J., *Au analysis of factors which affect the principal-superintendent role relationship*, Ph.D dissertation, Northern Illinois University, 1994.
- Syd Abdul Rahman Syd Zin, *Aras Amalan Komunikasi Kepengurusan Pegawai Pengurusan dan Profesional Negeri Melaka*, Tesis Sarjana, Universiti Pertanian Malaysia, 1994.
- Uma Sekaran, *Research Methods for Business: A Skill-Building Approach*, John Willey & Sons Inc., 1992.
- Walton, R.E., *Managing conflict: Interpersonal dialogue and third party roles*, Addison Wesley, USA, 1987
- Wan Izuddin, *Strategi Membina Pasukan Berkesan*, Nurin Enterprise, Kuala Lumpur, 1991.
- Wan Mohd. Zahid Mohd. Nordin, *Kertas Utama Persidangan Pendidikan Nasional*, Institut Aminuddin Baki, 1993.

Wawasan 2020, Penjelasan dan Strategi Pelaksanaan Sembilan Cabaran, Siri Pengetahuan Am, Jabatan Perkhidmatan Penerangan Malaysia, Kuala Lumpur, 1995.

Wilkinson, R., "Whether You Face Fit or Not...It's the Result that Matter", *Supervision*, 1988, 12: 6-8.

Willem, F.G., *Conflict management and organizational development*, John Wiley and Sons, Amsterdam, 1993.

Wirawan, *The relationship between power bases and conflict management styles of Indonesia's formal leaders*, Ph.D. Dissertation, Western Michigan University, 1992.

Zaidatol Akmaliah Lope Pihie, *Pentadbiran Pendidikan*, Fajar Bakti, Kuala Lumpur, 1990.